

32002L0092

15.1.2003.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 9/3

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2002/92/EK  
(2002. gada 9. decembris)  
par apdrošināšanas starpniecību**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 47. panta 2. punktu un 55. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu <sup>(1)</sup>,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu <sup>(2)</sup>,

saskaņā ar Līguma 251. pantā izklāstīto procedūru <sup>(3)</sup>,

tā kā:

- (1) Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekiem ir izšķiroša loma apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas pakalpojumu izplatīšanā Kopienā.
- (2) Pirmais solis, lai veicinātu uzņēmējdarbības veikšanas brīvības un pakalpojumu sniegšanas brīvības izmantošanu attiecībā uz apdrošināšanas aģentiem un brokeriem, tika izdarīts ar Padomes Direktīvu 77/92/EEK (1976. gada 13. decembris) par pasākumiem, lai veicinātu uzņēmējdarbības veikšanas brīvības un pakalpojumu sniegšanas brīvības efektīvu īstenošanu apdrošināšanas aģentu un brokeru darbības jomā (*ex ISIC Group 630*), un jo īpaši par pārejas posma pasākumiem attiecībā uz šo darbības jomu <sup>(4)</sup>.
- (3) Direktīva 77/92/EEK bija jāturpina piemērot līdz brīdim, kad spēkā stājas noteikumi, ar ko koordinē valstu tiesību normas, kuras attiecas uz apdrošināšanas aģentu un brokeru darbību sākšanu un veikšanu.
- (4) Dalībvalstis lielā mērā ievēroja Komisijas 1991. gada 18. decembra Ieteikumu 92/48/EEK par apdrošināšanas starpniekiem <sup>(5)</sup>, kas palīdzēja pietuvināt valstu tiesību aktus par profesionālajām prasībām apdrošināšanas starpniekiem un to reģistrāciju.

- (5) Tomēr valstu tiesību aktos joprojām ir būtiskas atšķirības, kas iekšējā tirgū rada šķēršļus apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpnieku darbības sākšanai un veikšanai. Tāpēc ir lietderīgi Direktīvu 77/92/EEK aizstāt ar jaunu direktīvu.
- (6) Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekiem jāspēj izmantot Līgumā paredzēto uzņēmējdarbības veikšanas brīvību un pakalpojumu sniegšanas brīvību.
- (7) Apdrošināšanas starpnieku nespēja brīvi veikt darbību visā Kopienā kavē apdrošināšanas vienotā tirgus pareizu darbību.
- (8) Tādējādi, koordinējot valstu tiesību aktus par profesionālām prasībām un reģistrāciju attiecībā uz personām, kas sāk un veic apdrošināšanas starpniecības darbības, var veicināt gan finanšu pakalpojumu vienotā tirgus izveidi, gan klientu aizsardzības uzlabošanu šajā jomā.
- (9) Apdrošināšanas pakalpojumus var izplatīt dažādas personas vai iestādes, piemēram, aģenti, brokeri un apdrošināšanas pakalpojumu operatori. Vienlīdzīga attieksme pret operatoriem, kā arī klientu aizsardzība nosaka vajadzību šo direktīvu attiecināt uz visām minētajām personām un iestādēm.
- (10) Šajā direktīvā ietverta nolīgta apdrošināšanas starpnieka definīcija, kurā ņemtas vērā atsevišķu dalībvalstu tirgu iezīmes un kuras mērķis ir radīt nosacījumus reģistrācijai, kas jāpiemēro minētajiem starpniekiem. Šī definīcija nav paredzēta, lai nepieļautu dalībvalstīs līdzīgus jēdzienus attiecībā uz apdrošināšanas starpniekiem, kas, rīkojoties apdrošināšanas sabiedrības interesēs un tās vārdā, ir tiesīgi iekasēt prēmijas vai summas, kuras paredzētas attiecībā uz klientu atbilstoši finanšu garantijām, kas izklāstītas šajā direktīvā.
- (11) Šī direktīva jāpiemēro personām, kuru darbība ir apdrošināšanas starpniecības pakalpojumu sniegšana trešām personām, pretī saņemot finansiālu atlīdzību vai cita veida saimniecisku labumu, par kuru panākta vienošanās un kurš saistīts ar sniegumu.
- (12) Šī direktīva nav jāpiemēro personām ar citu profesionālu darbību, piemēram, nodokļu speciālistiem vai grāmatvežiem, kas minētās citas profesionālās darbības gaitā kā papildpakalpojumu sniedz konsultācijas par apdrošināšanas segumu, ne arī vispārējas informācijas sniegšanai attiecībā uz apdrošināšanas pakalpojumiem, ja šīs darbības mērķis nav ne palīdzēt klientam noslēgt vai izpildīt apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas līgumu, ne apdrošināšanas gadījumu pārvaldība apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības vārdā, ne arī zaudējumu novērtēšana un ekspertu veikts apdrošināšanas atlīdzības aprēķins.

<sup>(1)</sup> OV C 29 E, 30.1.2001., 245. lpp.

<sup>(2)</sup> OV C 221, 7.8.2001., 121. lpp.

<sup>(3)</sup> Eiropas Parlamenta 2001. gada 14. novembra Atzinums (OV C 140 E, 13.6.2002., 167. lpp.), Padomes 2002. gada 18. marta Kopējā nostāja (OV C 145 E, 18.6.2002., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2002. gada 13. jūnija Lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts). Padomes 2002. gada 28. jūnija Lēmums.

<sup>(4)</sup> OV L 26, 31.1.1977., 14. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

<sup>(5)</sup> OV L 19, 28.1.1992., 32. lpp.

- (13) Šī direktīva nav jāpiemēro personām, kas apdrošināšanas starpniecību veic kā papilddarbību saskaņā ar konkrētiem stingriem nosacījumiem.
- (14) Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem jābūt reģistrētiem tās dalībvalsts kompetentajā iestādē, kurā ir to pastāvīgā dzīvesvieta vai to galvenā mītne, ja tie atbilst stingrām profesionālām prasībām attiecībā uz to kompetenci, nevainojamu reputāciju, profesionālās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas segumu un finansiālo stāvokli.
- (15) Šādai reģistrācijai jānodrošina iespēja apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem veikt darbību citās dalībvalstīs saskaņā ar uzņēmējdarbības brīvības un pakalpojumu sniegšanas brīvības principiem, ja starp kompetentajām iestādēm ir ievērota atbilstīga izziņošanas procedūra.
- (16) Ir jāpiemēro atbilstošas sankcijas pret neregistrētām personām, kas veic apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpniecības darbību, pret apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrībām, kas izmanto neregistrētu starpnieku pakalpojumus, un pret starpniekiem, kas neatbilst attiecīgo valstu tiesību aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu.
- (17) Sadarbība un informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm ir būtiska, lai aizsargātu klientus un nodrošinātu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas uzņēmējdarbības stabilitāti vienotā tirgū.
- (18) Klientam ir būtiski zināt, vai viņam ir darīšana ar starpnieku, kas konsultē to par pakalpojumiem, ko piedāvā plašas amplitūdas apdrošināšanas sabiedrības, vai par pakalpojumiem, kurus sniedz daži atsevišķi apdrošināšanas uzņēmumi.
- (19) Šajā direktīvā jānorāda saistības, kādas jāuzņemas apdrošināšanas starpniekiem, sniedzot informāciju klientiem. Šajā jomā dalībvalsts var paturēt spēkā vai pieņemt stingrākus noteikumus, kurus var piemērot apdrošināšanas starpniekiem neatkarīgi no to pastāvīgās dzīvesvietas, ja tie veic starpniecības darbības attiecīgās valsts teritorijā, ar nosacījumu, ka visi šādi stingrāki noteikumi ir saskaņā ar Kopienas tiesībām, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) <sup>(1)</sup>.
- (20) Ja starpnieks paziņo, ka viņš sniedz konsultācijas par pakalpojumiem, ko piedāvā plašas amplitūdas apdrošināšanas sabiedrības, viņam jāveic godprātīgs un pietiekami plašs pētījums par tirgū pieejamiem pakalpojumiem. Turklāt

visiem starpniekiem jāizskaidro iemesli, uz kuriem pamatojas viņu sniegtās konsultācijas.

- (21) Nav tik liela vajadzība pieprasīt atklāt šādu informāciju, ja klients ir uzņēmējabsabiedrība, kas interesējās par pārapdrošināšanas vai apdrošināšanas segumu attiecībā uz komercriskiem un rūpnieciskajiem riskiem.
- (22) Dalībvalstīs ir vajadzīgas piemērotas un efektīvas sūdzību un prasību procedūras, lai izšķirtu strīdus starp apdrošināšanas starpniekiem un klientiem, attiecīgos gadījumos izmantojot pastāvošās procedūras.
- (23) Neierobežojot klientu tiesības iesniegt prasību izskatīšanai tiesās, dalībvalstīm jāveicina valsts vai privāto iestāžu, kas izveidotas, lai izšķirtu strīdus ārpus tiesas, sadarbība, risinot starpvalstu strīdus. Piemēram, šādas sadarbības mērķis varētu būt sniegt iespēju klientiem sazināties ar ārpustiesas iestādēm, kas izveidotas to pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī, attiecībā uz sūdzībām par apdrošināšanas starpniekiem, kas izveidoti citās dalībvalstīs. *FIN-NET* tīkla izveide nodrošina papildu palīdzību klientiem, ja tie izmanto pārrobežu pakalpojumus. Noteikumos par procedūrām jāņem vērā Komisijas 1998. gada 30. marta Ieteikums 98/257/EK par principiem, ko piemēro iestādēm, kuras atbild par patērētāju strīdu ārpustiesas risinājumu <sup>(2)</sup>.
- (24) Atbilstīgi jāatceļ Direktīva 77/92/EEK,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

## DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

### 1. pants

#### Darbības joma

1. Šajā direktīvā ir izklāstīti noteikumi attiecībā uz apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecības darbību sākšanu un veikšanu, ko īsteno fiziskas un juridiskas personas, kuras ir reģistrētas kādā dalībvalstī vai vēlas tajā reģistrēties.

2. Šī direktīva neattiecas uz personām, kas sniedz starpniecības pakalpojumus apdrošināšanas līgumiem, ja izpildīti visi turpmāk norādītie nosacījumi:

- attiecībā uz apdrošināšanas līgumu nepieciešams tikai zināt par piedāvāto apdrošināšanas segumu;
- apdrošināšanas līgums nav dzīvības apdrošināšanas līgums;
- apdrošināšanas līgums neattiecas uz nekādiem atbildības riskiem;
- personas pamatdarbs nav apdrošināšanas starpniecība;

<sup>(1)</sup> OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.

<sup>(2)</sup> OV L 115, 17.4.1998., 31. lpp.

- e) apdrošināšana ir papildpakalpojums jebkura pakalpojumu sniedzēja piegādātajam produktam vai sniegtajam pakalpojumam, ja šāda apdrošināšana attiecas uz:
- i) pakalpojumu sniedzēja piegādāto preču nozaudēšanas vai bojājuma risku vai
  - ii) bagāžas bojājumiem vai nozaudēšanu un citiem riskiem, kas saistīti ar ceļojumu, kurš pieteikts pie minētā pakalpojumu sniedzēja, pat ja apdrošināšana attiecas uz dzīvības apdrošināšanu vai atbildības riskiem, ar nosacījumu, ka šo risku segums ir papildus galvenajam segumam attiecībā uz riskiem, kas saistīti ar minēto ceļojumu;
- f) gada prēmijas summa nav lielāka par EUR 500, un kopējais apdrošināšanas līguma darbības termiņš, ieskaitot atjaunošanas, nav ilgāks par pieciem gadiem.

3. Šī direktīva neattiecas uz apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecības pakalpojumiem, kas sniegti attiecībā uz riskiem un saistībām, kuri atrodas ārpus Kopienas.

Šī direktīva neietekmē dalībvalsts tiesību aktus attiecībā uz apdrošināšanas starpniecības uzņēmējdarbību, ko veic apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieki, kuri reģistrēti trešā valstī un veic darbību šīs dalībvalsts teritorijā saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvības principiem, ar nosacījumu, ka ir garantēta vienlīdzīga attieksme pret visām personām, kas veic vai ir pilnvarotas veikt apdrošināšanas starpniecības darbības šajā tirgū.

Šī direktīva nereglamentē apdrošināšanas starpniecības darbības, ko veic trešās valstīs, nedz arī Kopienas apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrību darbības, kas definētas Padomes Pirmajā direktīvā 73/239/EEK (1973. gada 24. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz uzņēmējdarbības sākšanu un veikšanu tiešās apdrošināšanas nozarē, kas nav dzīvības apdrošināšana <sup>(1)</sup>, un Padomes Pirmajā direktīvā 79/267/EEK (1979. gada 5. marts) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz uzņēmējdarbības sākšanu un veikšanu tiešajā dzīvības apdrošināšanā <sup>(2)</sup>, un ko, izmantojot apdrošināšanas starpniekus, veic trešās valstīs.

## 2. pants

### Definīcijas

Šajā direktīvā:

- 1) "apdrošināšanas sabiedrība" ir uzņēmējabsabiedrība, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvas 73/239/EEK 6. pantu vai Direktīvas 79/267/EEK 6. pantu;

- 2) "pārapdrošināšanas sabiedrība" ir uzņēmējabsabiedrība, kura nav apdrošināšanas sabiedrība vai trešās valsts apdrošināšanas sabiedrība un kuras galvenā funkcija ir uzņemties riskus, ko cedē apdrošināšanas sabiedrība, trešās valsts apdrošināšanas sabiedrība vai citas pārapdrošināšanas sabiedrības;
- 3) "apdrošināšanas starpniecība" ir darbības, ar kurām ievieš, piedāvā vai veic citus priekšdarbus pirms apdrošināšanas līgumu noslēgšanas, vai šādu līgumu noslēgšana, vai darbības, ar kurām palīdz šādu līgumu pārvaldībā un izpildē, jo īpaši prasības gadījumā.

Šādas darbības, ja tās veic apdrošināšanas sabiedrība vai apdrošināšanas sabiedrības darbinieks, par kura rīcību atbildīga ir apdrošināšanas sabiedrība, neuzskata par apdrošināšanas starpniecību.

Informācijas sniegšanu kā papildpakalpojumu citas profesionālās darbības gaitā, ja šīs darbības mērķis nav palīdzēt klientam apdrošināšanas līguma noslēgšanā vai izpildē, apdrošināšanas sabiedrības prasību profesionālu pārvaldību, kā arī zaudējumu novērtēšanu un ekspertu veiktu apdrošināšanas atlīdzības aprēķinu arī neuzskata par apdrošināšanas starpniecību;

- 4) "pārapdrošināšanas starpniecība" ir darbības, ar kurām ievieš, piedāvā vai veic citus priekšdarbus pirms pārapdrošināšanas līgumu noslēgšanas, vai šādu līgumu noslēgšana, vai darbības, ar kurām palīdz šādu līgumu pārvaldē un izpildē, jo īpaši prasības gadījumā.

Šādas darbības, ja tās veic pārapdrošināšanas sabiedrība vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbinieks, par kura rīcību atbildīga ir pārapdrošināšanas sabiedrība, neuzskata par pārapdrošināšanas starpniecību.

Informācijas sniegšanu kā papildpakalpojumu citas profesionālās darbības gaitā, ja šīs darbības mērķis nav palīdzēt klientam pārapdrošināšanas līguma noslēgšanā vai izpildē, pārapdrošināšanas sabiedrības prasību profesionālu pārvaldību, kā arī zaudējumu novērtēšanu un ekspertu veiktu apdrošināšanas atlīdzības aprēķinu arī neuzskata par pārapdrošināšanas starpniecību;

- 5) "apdrošināšanas starpnieks" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas sāk un veic apdrošināšanas starpniecību par atalgojumu;
- 6) "pārapdrošināšanas starpnieks" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas sāk un veic pārapdrošināšanas starpniecību par atalgojumu;
- 7) "noligts apdrošināšanas starpnieks" ir jebkura persona, kura veic apdrošināšanas starpniecības darbību vienas vai, ja apdrošināšanas pakalpojumi savstarpēji nekonkurē, vairāku apdrošināšanas sabiedrību interesēs un tās vai to vārdā, bet neiekasē prēmijas vai summas, kas paredzētas attiecībā uz klientu, un par kuras rīcību pilnībā atbildīgas ir minētās apdrošināšanas sabiedrības attiecībā uz pakalpojumiem, kas ar tām saistīti.

<sup>(1)</sup> OV L 228, 16.8.1973., 3. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/13/EK (OV L 77, 20.3.2002., 17. lpp.).

<sup>(2)</sup> OV L 63, 13.3.1979., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/12/EK (OV L 77, 20.3.2002., 11. lpp.).

Jebkuru personu, kas veic apdrošināšanas starpniecības darbību papildus savam pamatdarbam, arī uzskata par nolīgtu apdrošināšanas starpnieku, par kura rīcību ir atbildīga viena vai vairākas apdrošināšanas sabiedrības attiecībā uz pakalpojumiem, kas ar tām saistīti, ja apdrošināšana ir papildpakalpojums attiecībā uz pamatdarba gaitā piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, un ja attiecīgā persona neiekašē prēmijas vai summas, kas paredzētas saņemt klientam;

- 8) "lieli riski" ir definēti Direktīvas 73/239/EEK 5. panta d) apakšpunktā;
- 9) "piederības dalībvalsts" ir:
  - a) dalībvalsts, kurā atrodas starpnieka pastāvīgā dzīvesvieta un kurā tas veic uzņēmējdarbību, ja starpnieks ir fiziska persona;
  - b) dalībvalsts, kurā atrodas starpnieka juridiskā adrese, vai, ja saskaņā ar starpnieka valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses, dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenā mītne, ja starpnieks ir juridiska persona;
- 10) "uzņēmēja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpniekam ir filiāle vai kurā tas sniedz pakalpojumus;
- 11) "kompetentas iestādes" ir iestādes, ko katra dalībvalsts pilnvaro saskaņā ar 7. pantu;
- 12) "pastāvīgs informācijas nesējs" ir jebkurš līdzeklis, kas klientam sniedz iespēju uzglabāt informāciju, kura ir adresēta personīgi viņam, tā, lai informācijas saturam atbilstošā laika posmā tā būtu pieejama turpmākai izmantošanai un lai būtu iespējama uzglabātās informācijas neizmainīta reproducēšana.

Pastāvīgi informācijas nesēji jo īpaši ir datoru disketes, CD-ROM diskdziņi, DVD diski un to personālo datoru cietā diska diskdziņi, uz kuriem glabājas elektroniskais pasts, bet nav tīmekļa vietnes, ja vien tās neatbilst kritērijiem, kas noteikti pirmajā daļā.

## II NODAĻA

### REĢISTRĀCIJAS PRASĪBAS

#### 3. pants

#### Reģistrācija

1. Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekus to piederības dalībvalstī reģistrē kompetentas iestādes, kā noteikts 7. panta 2. daļā.

Neierobežojot pirmo daļu, dalībvalstis var noteikt, ka apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas sabiedrības un citas iestādes var

sadarboties ar kompetentajām iestādēm apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpnieku reģistrācijā un 4. panta prasību piemērošanā šādiem starpniekiem. Jo īpaši attiecībā uz nolīgtiem apdrošināšanas starpniekiem, kompetentās iestādes uzraudzībā tos var reģistrēt apdrošināšanas sabiedrība vai apdrošināšanas sabiedrību apvienība.

Dalībvalstīm nav jāpiemēro pirmajā un otrajā daļā minēto prasību visām fiziskajām personām, kas strādā uzņēmējdarbībā un kas veic apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpniecības darbību.

Attiecībā uz juridiskām personām, dalībvalstis reģistrē šādas personas un reģistrā arī norāda to fizisko personu vārdus no vadības, kas ir atbildīgas par starpniecības uzņēmējdarbību.

2. Dalībvalstis var izveidot vairāk nekā vienu reģistru apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekiem, ja tās nosaka kritērijus, atbilstoši kuriem jāreģistrē starpnieki.

Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izveidots vienotas informācijas punkts, kas nodrošina ātru un vieglu piekļuvi minēto dažādo reģistru informācijai, kura ir sastādīta elektroniski un tiek pastāvīgi atjaunināta. Šis informācijas dienests arī sniedz katras 1. punkta 1. daļā minētās dalībvalsts kompetento iestāžu identifikācijas parametrus. Bez tam reģistrs arī norāda valsti vai valstis, kurās starpnieks veic uzņēmējdarbību saskaņā ar noteikumiem par brīvību veikt uzņēmējdarbību vai pakalpojumu sniegšanas brīvību.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka uz apdrošināšanas starpnieku, tostarp nolīgto starpnieku, un pārāpdrošināšanas starpnieku reģistrāciju tiek attiecināta 4. pantā izklāstīto profesionālo prasību izpilde.

Dalībvalstis arī nodrošina, ka apdrošināšanas starpniekus, tostarp nolīgto starpniekus, un pārāpdrošināšanas starpniekus, kas vairs neatbilst minētajām prasībām, svītro no reģistra. Kompetentā iestāde regulāri pārbauda reģistrācijas spēkā esamību. Ja nepieciešams, piederības dalībvalsts, izmantojot piemērotus līdzekļus, informē uzņēmēju dalībvalsti par šādiem svītrojumiem.

4. Kompetentā iestāde apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekiem var izsniegt dokumentu, kas jebkurai ieinteresētai pusei sniedz iespēju, konsultējoties ar 2. punktā minēto(-ajiem) reģistru(-iem), pārliecināties, ka starpnieki ir pienācīgi reģistrēti.

Šādā dokumentā jāietver vismaz informācija, kas norādīta 12. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, un, attiecībā uz juridisku personu, tās fiziskās personas vārds vai to fizisko personu vārdi, kas minētas šā panta 1. punkta ceturtajā daļā.

Dalībvalsts pieprasa dokumentu atdot atpakaļ kompetentajai iestādei, kas to izsniegusi, ja attiecīgais apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpnieks pārtrauc reģistrāciju.

5. Reģistrētiem apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekiem ļauj sākt un veikt apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniecības darbību Kopienā saskaņā gan ar brīvību veikt uzņēmējdarbību, gan ar pakalpojumu sniegšanas brīvību.



6. Dalībvalstis nodrošina, ka apdrošināšanas sabiedrības izmanto tikai reģistrētu apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpnieku un 1. panta 2. punktā minēto personu pakalpojumus.

#### 4. pants

##### Profesionālās prasības

1. Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniekiem ir jābūt starpnieka piederības dalībvalsts noteiktām zināšanām un prasmei.

Piederības dalībvalsts izvirzītās prasības attiecībā uz zināšanām un prasmi var korigēt atbilstoši apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniecības darbībai un piedāvātajiem pakalpojumiem, īpaši, ja starpnieka pamatdarbs nav apdrošināšanas starpniecība. Šādos gadījumos minētais starpnieks apdrošināšanas starpniecības darbību var veikt tikai ar nosacījumu, ka apdrošināšanas starpnieks, kas atbilst šā panta nosacījumiem, vai apdrošināšanas sabiedrība uzņemas pilnu atbildību par tā rīcību.

Dalībvalsts var noteikt, ka 3. panta 1. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos apdrošināšanas sabiedrībai ir jāpārbauda, vai starpnieku zināšanas un prasme atbilst prasībām, kas izklāstītas šā punkta pirmajā daļā, un ka apdrošināšanas sabiedrībai vajadzības gadījumā šādiem starpniekiem ir jānodrošina apmācība, kas atbilst prasībām attiecībā uz pakalpojumiem, kurus pārdod starpnieki.

Dalībvalstīm nav jāpiemēro prasība, kas minēta šā punkta pirmajā daļā, visām fiziskajām personām, kas strādā uzņēmēj sabiedrībā un veic apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas starpniecības darbību. Dalībvalstis nodrošina, ka pietiekami daudz darbinieki no vadības struktūras šādās uzņēmēj sabiedrībās, kas ir atbildīgas par starpniecību attiecībā uz apdrošināšanas pakalpojumiem, un visas citas personas, kuras ir tieši iesaistītas apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas starpniecībā, ir ar zināšanām un prasmēm, kas vajadzīgas savu pienākumu izpildei.

2. Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniekiem ir jābūt ar nevainojamu reputāciju. Kā minimums, tiem jābūt bez sodāmības attiecībā uz smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar noziegumiem pret īpašumu, vai citiem noziegumiem, kas saistīti ar finanšu darbību, kā arī tie nedrīkst būt iepriekš atzīti par bankrotējušiem, ja vien tie nav attaisnoti saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem.

Dalībvalstis, ievērojot 3. panta 1. punkta otrās daļas noteikumus, var atļaut apdrošināšanas sabiedrībām pārbaudīt apdrošināšanas starpnieku nevainojamo reputāciju.

Dalībvalstīm šā punkta pirmajā daļā minētā prasība nav jāpiemēro visām fiziskajām personām, kas strādā uzņēmēj sabiedrībā un kas veic apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniecības darbību. Dalībvalsts nodrošina, ka minētajai prasībai atbilst minēto uzņēmēj sabiedrību vadība un viss personāls, kas tieši saistīts ar apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas starpniecību.

3. Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniekiem ir jābūt profesionālās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai, kas attiecas uz visu Kopienas teritoriju, vai citām pielīdzināmām garantijām attiecībā uz atbildību, kas rodas profesionālas nolaidības dēļ, vismaz EUR 1 000 000 apmērā attiecībā uz katru prasību un EUR 1 500 000 apmērā attiecībā uz visām prasībām gada laikā, ja vien šādu apdrošināšanu vai pielīdzināmas garantijas jau nav paredzējusi apdrošināšanas sabiedrība, pārapsdrošināšanas sabiedrība vai cita uzņēmēj sabiedrība, kuras vārdā rīkojas apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas starpnieks vai kuras interesēs apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas starpnieks ir pilnvarots rīkoties, vai ja šāda uzņēmēj sabiedrība nav uzņēmies pilnu atbildību par starpnieka rīcību.

4. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai aizsargātu klientus no apdrošināšanas starpnieka nespējas pārskaitīt prēmiju apdrošināšanas sabiedrībai vai pārskaitīt prasības summu vai atgriezt prēmiju apdrošinātajam.

Minētie pasākumi ir jebkurš viens vai vairāki no šādiem pasākumiem:

- a) tiesību aktu noteikumi vai līgums, saskaņā ar kuru naudu, ko klients samaksājis starpniekam, uzskata par samaksātu uzņēmēj sabiedrībai, turpretim naudu, ko samaksājusi uzņēmēj sabiedrība starpniekam, neuzskata par izmaksātu klientam, līdz klients to faktiski saņem;
- b) prasība, ka apdrošināšanas starpnieku finansiālam stāvoklim pastāvīgi jābūt 4 % līmenī no saņemto ikgadējo prēmiju summas un ne mazākam kā EUR 15 000;
- c) prasība, ka klientu nauda jāpārskaita, izmantojot tikai atsevišķos klientu kontus, un ka šie klientu konti bankrota gadījumā nav izmantojami, lai atlīdzinātu citiem kreditoriem;
- d) prasība, ka jāizveido garantijas fonds.

5. Lai veiktu apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniecības darbības, pakalpojumu sniedzējiem pastāvīgi jāatbilst profesionālām prasībām, kas izklāstītas šajā pantā.

6. Dalībvalstis var pastiprināt šajā pantā izklāstītās prasības vai pievienot citas prasības attiecībā uz apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas starpniekiem, kas reģistrēti to jurisdikcijā.

7. Summas, kas minētas 3. un 4. punktā, regulāri pārskata, lai ņemtu vērā izmaiņas Eiropas patēriņa cenu indeksā, ko publicē Eiropas Kopienas Statistikas birojs. Pirmo pārskatīšanu veic piecus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, un nākamās pārskatīšanas — ik pēc pieciem gadiem no iepriekšējās pārskatīšanas dienas.

Summas korigē automātiski, palielinot pamatsummu eiro par lielumu, kurš atbilst tām procentuālajām izmaiņām minētajā indeksā, kas notikušas laika posmā no šīs direktīvas stāšanās spēkā līdz pirmās pārskatīšanas dienai vai kas notikušas laika posmā no iepriekšējās pārskatīšanas dienas līdz jaunās pārskatīšanas dienai, un noapaļo uz augšu līdz tuvākajam eiro.

## 5. pants

**Iegūto tiesību saglabāšana**

Dalībvalstis var noteikt, ka personas, kuras veica starpniecības darbību pirms 2000. gada 1. septembra un kuras bija reģistrētas reģistrā, un kuru izglītības līmenis un pieredze atbilst līmenim, kas pieprasīts šajā direktīvā, tiek automātiski reģistrētas reģistrā, kas jāizveido, līdzko ir izpildītas 4. panta 3. punktā un 4. punktā izklāstītās prasības.

## 6. pants

**Paziņošana par uzņēmējdarbību un pakalpojumiem citās dalībvalstīs**

1. Jebkurš apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieks, kas iecerējis pirmo reizi veikt uzņēmējdarbību vienā vai vairākās dalībvalstīs saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību vai brīvību veikt uzņēmējdarbību, informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes.

Viena mēneša laikā pēc šāda paziņojuma minētās kompetentās iestādes informē visu to uzņēmēju dalībvalstu kompetentās iestādes, kas vēlas zināt, par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieka nodomu, un vienlaikus informē attiecīgo starpnieku.

Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieks var sākt uzņēmējdarbību vienu mēnesi pēc dienas, kurā piederības dalībvalsts kompetentās iestādes to informēja par paziņojumu, kas minēts otrajā daļā. Šis starpnieks tomēr var sākt uzņēmējdarbību tūlīt, ja uzņēmēja dalībvalsts nevēlas tikt informēta par minēto faktu.

2. Dalībvalstis informē Komisiju par to vēlmēm attiecībā uz informēšanu saskaņā ar šā panta 1. punktu. Komisija savukārt par to informē visas dalībvalstis.

3. Uzņēmēja dalībvalsts kompetentās iestādes var veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu piemērotu to nosacījumu publikāciju, saskaņā ar kuriem vispārēja labuma interesēs ir jāveic attiecīgā uzņēmējdarbība to teritorijās.

## 7. pants

**Kompetentās iestādes**

1. Dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes, kam piešķirtas pilnvaras nodrošināt šīs direktīvas ieviešanu. Tās par to informē Komisiju, norādot visu minēto pienākumu sadalījumu.

2. Šā panta 1. punktā minētās iestādes ir vai nu valsts iestādes, vai organizācijas, kuras atzītas ar valsts tiesību aktiem, vai kuras

atzinušas iestādes, kam šajā nolūkā piešķirtas pilnvaras ar valsts tiesību aktiem. Tās nav apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības.

3. Kompetentajām iestādēm ir visas vajadzīgās pilnvaras, lai veiktu savus pienākumus. Gadījumā, kad tās teritorijā ir vairāk nekā viena kompetentā iestāde, dalībvalsts nodrošina, ka šīs iestādes cieši sadarbojas, lai tās varētu efektīvi pildīt savus attiecīgos pienākumus.

## 8. pants

**Sankcijas**

1. Dalībvalstis paredz attiecīgas sankcijas gadījumam, kad persona, kura veic apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpniecību, nav reģistrēta dalībvalstī un nav minēta 1. panta 2. punktā.

2. Dalībvalstis paredz attiecīgas sankcijas pret apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībām, kas izmanto to personu apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas pakalpojumus, kuras nav reģistrētas dalībvalstī un kuras nav minētas 1. panta 2. punktā.

3. Dalībvalstis paredz attiecīgas sankcijas gadījumam, kad apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieks neievēro valsts tiesību aktus, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu.

4. Šī direktīva neietekmē uzņēmēju dalībvalstu pilnvaras veikt attiecīgus pasākumus, lai novērstu to teritorijā izdarītus pārkāpumus, kas ir pretrunā ar tiem tiesību aktiem vai noteikumiem, kuri pieņemti vispārējā labuma interesēs, vai, lai sodītu par šādiem pārkāpumiem. Šīs pilnvaras ietver iespēju liegt pārkāpējiem apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpniekiem sākt jebkādas turpmākas darbības šo valstu teritorijās.

5. Jebkuri pieņemtie pasākumi, kas iekļauj sankcijas vai ierobežojumus attiecībā uz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieka darbībām, ir pienācīgi jāpamato un jādara zināmi attiecīgajam starpniekam. Par katru šādu pasākumu ir tiesības vērsties tās dalībvalsts tiesās, kas to pieņēmusi.

## 9. pants

**Informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm**

1. Dažādo dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbojas, lai nodrošinātu pienācīgu šīs direktīvas noteikumu piemērošanu.

2. Kompetentās iestādes veic informācijas apmaiņu attiecībā uz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpniekiem, ja tiem ir piemērotas sankcijas, kas minētas 8. panta 3. punktā, vai pasākumi, kas minēti 8. panta 4. punktā, un šāda informācija, iespējams, izraisīs minēto starpnieku svīturošanu no reģistra. Kompetentās iestādes var apmainīties ar visu būtisko informāciju arī pēc kādas iestādes pieprasījuma.

3. Visām personām, kam jāsaņem vai jāizpauž informācija saistībā ar šo direktīvu, ir jāievēro dienesta noslēpums tādā pašā veidā, kā izklāstīts 16. pantā Padomes Direktīvā 92/49/EEK (1992. gada 18. jūnijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu attiecībā uz tiešo apdrošināšanu, kas nav dzīvības apdrošināšana, ar kuru groza Direktīvu 73/239/EEK un Direktīvu 88/357/EEK (Trešā nedzīvības apdrošināšanas direktīva) <sup>(1)</sup>, un 15. pantā Padomes Direktīvā 92/96/EEK (1992. gada 10. novembris) par normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu attiecībā uz tiešo dzīvības apdrošināšanu un par grozījumiem Direktīvā 79/267/EEK un Direktīvā 90/619/EEK (Trešā dzīvības apdrošināšanas direktīva) <sup>(2)</sup>.

#### 10. pants

##### Sūdzību procedūra

Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izveidotas procedūras, kas ļauj klientam vai citām ieinteresētām pusēm, jo īpaši patērētāju apvienībām, reģistrēt sūdzības par apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpniekiem. Visos gadījumos sūdzības saņem atbildes.

#### 11. pants

##### Ārpustiesas strīdu izskatīšana

1. Dalībvalstis veicina atbilstošu un efektīvu sūdzību un strīdu procedūru izveidi, lai ārpus tiesas izšķirtu strīdus starp starpniekiem un klientiem, vajadzības gadījumā izmantojot pastāvošās organizācijas.

2. Dalībvalstis veicina minēto organizāciju sadarbību pārrobežu strīdu izšķiršanā.

### III NODAĻA

#### PRASĪBAS STARPNIEMIEM ATTIECĪBĀ UZ INFORMĀCIJU

#### 12. pants

##### Apdrošināšanas starpnieka sniegtā informācija

1. Pirms ikviena sākotnēja apdrošināšanas līguma noslēgšanas un nepieciešamības gadījumā grozot vai atjaunojot to, apdrošināšanas starpnieks klientam sniedz vismaz šādu informāciju:

- a) savu identitāti un adresi;
- b) reģistru, kurā tas iekļauts, un līdzekļus, ar kādiem var pārbaudīt, vai tas ir reģistrēts;
- c) informāciju par to, vai tam tieši vai netieši īpašumā ir vairāk nekā 10 % balsstiesību vai kapitāla attiecīgajā apdrošināšanas sabiedrībā;

d) informāciju par to, vai apdrošināšanas sabiedrībai vai attiecīgās apdrošināšanas sabiedrības mātesuzņēmumam tieši vai netieši īpašumā ir vairāk nekā 10 % balsstiesību vai kapitāla apdrošināšanas starpniekā;

e) procedūras, kas minētas 10. pantā un kas klientam vai citām ieinteresētām pusēm ļauj reģistrēt sūdzības par apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas starpniekiem un vajadzības gadījumā par sūdzību un strīdu ārpustiesas izskatīšanas procedūrām, kas minētas 11. pantā.

Turklāt apdrošināšanas starpnieks attiecībā uz piedāvāto līgumu informē klientu:

- i) par to, vai tas sniedz konsultācijas, kam par pamatu ir 2. punktā minētais pienākums sniegt taisnīgu analīzi, vai
- ii) par to, vai tam ir līgumsaistības veikt apdrošināšanas starpniecības uzņēmējdarbību tikai ar vienu vai vairākām apdrošināšanas sabiedrībām. Tādā gadījumā pēc klienta pieprasījuma tas sniedz šo apdrošināšanas sabiedrību nosaukumus; vai
- iii) par to, vai tam ir līgumsaistības veikt apdrošināšanas starpniecības uzņēmējdarbību tikai ar vienu vai vairākām apdrošināšanas sabiedrībām un ka tas nesniedz konsultācijas, kam par pamatu ir 2. punktā minētais pienākums sniegt taisnīgu analīzi. Tādā gadījumā pēc klienta pieprasījuma tas sniedz to apdrošināšanas sabiedrību nosaukumus, ar kurām tas var veikt un veic uzņēmējdarbību.

Gadījumos, kad informācija ir jāsniedz vienīgi pēc klienta pieprasījuma, klientu informē, ka tam ir tiesības pieprasīt šādu informāciju.

2. Ja apdrošināšanas starpnieks informē klientu, ka tas savas konsultācijas sniedz, pamatojoties uz taisnīgu analīzi, tā pienākums ir minētās konsultācijas sniegt, pamatojoties uz pietiekami liela tirgū pieejamu līgumu skaita analīzi, kas atbilstoši profesionālajiem kritērijiem tam ļauj sniegt ieteikumu par to, kurš līgums būtu piemērotākais, lai apmierinātu klienta vajadzības.

3. Pirms konkrēta līguma noslēgšanas apdrošināšanas starpnieks vismaz precīzi, jo īpaši pamatojoties uz informāciju, ko sniedzis klients, šā klienta prasības un vajadzības, kā arī iemeslus, kas ir par pamatu klientam sniegtajām konsultācijām par attiecīgo apdrošināšanas pakalpojumu. Šo informāciju modulē atbilstoši piedāvātā apdrošināšanas līguma sarežģītībai.

4. Informāciju, kas minēta 1., 2. un 3. punktā, nav jāsniedz, ja apdrošināšanas starpnieks veic starpniecību lielu risku apdrošināšanā, kā arī, ja starpniecību veic pārāpdrošināšanas starpnieki.

5. Dalībvalstis var saglabāt vai pieņemt stingrākus noteikumus attiecībā uz informēšanas prasībām, kas minētas 1. punktā, ja šādi noteikumi ir saskaņā ar Kopienas tiesībām.

Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savus noteikumus, kas norādi pirmajā daļā.

Lai, izmantojot visus atbilstošus līdzekļus, iedibinātu augstu pārredzamības līmeni, Komisija nodrošina, ka informācija, ko tā saņem attiecībā uz valstu noteikumiem, tiek arī darīta zināma klientiem un apdrošināšanas starpniekiem.

<sup>(1)</sup> OV L 228, 11.8.1992., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/64/EK (OV L 290, 17.11.2000., 27. lpp.).

<sup>(2)</sup> OV L 360, 9.12.1992., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/64/EK.

## 13. pants

**Informēšanas nosacījumi**

1. Visa informācija, kas jāsniedz klientiem saskaņā ar 12. pantu, tiek darīta zināma:

- a) uz papīra vai uz jebkāda cita pastāvīga informācijas nesēja, ko klients var izmantot un kas tam ir pieejams;
- b) skaidri un precīzi, klientam saprotamā veidā;
- c) saistību dalībvalsts oficiālā valodā vai jebkurā citā valodā, par kuru puses ir vienojušās.

2. Atkāpjoties no 1. punkta a) apakšpunkta, informāciju, kas minēta 12. pantā, var sniegt mutiski, ja to pieprasa klients vai ja ir vajadzīgs tūlītējs segums. Šādos gadījumos informāciju klientam sniedz saskaņā ar 1. punktu tūlīt pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas.

3. Ja notiek pārdošana pa tālruni, tad iepriekšēju informāciju klientam sniedz saskaņā ar Kopienas noteikumiem, kas attiecas uz patērētāju finanšu pakalpojumu tālpārdošanu. Bez tam informāciju klientam sniedz saskaņā ar 1. punktu tūlīt pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas.

## IV NODAĻA

**NOBEIGUMA NOTEIKUMI**

## 14. pants

**Tiesības vērsties tiesās**

Dalībvalstis nodrošina tiesības pārsūdzēt tiesās lēmumus, kas, ievērojot normatīvos un administratīvos aktus, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pieņemti attiecībā uz apdrošināšanas starpnieku, pārāpdrošināšanas starpnieku vai apdrošināšanas sabiedrību.

## 15. pants

**Atcelšana**

Ar šo Direktīvu 77/92/EEK atceļ no dienas, kas minēta 16. panta 1. punktā.

## 16. pants

**Pārņemšana**

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2005. gada 15. janvārim izpildītu šo direktīvu. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Šajos noteikumos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmu to normatīvo un administratīvo aktu tekstu, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva. Sniegtajā informācijā tās ietver tabulu, kas norāda attiecīgo valstu tiesību aktus, kuri saistīti ar šo direktīvu.

## 17. pants

**Stāšanās spēkā**

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī.

## 18. pants

**Adresāti**

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2002. gada 9. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

H. C. SCHMIDT